

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 29. septembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Juris Jelāgins un tiesneši Kaspars Balodis un Viktors Skudra,

sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemtus Rolanda Vācera un Aivara Bērziņa (turpmāk – Pieteikumu iesniedzēji) pieteikumus par lietas ierosināšanu (Pieteikumi Nr. 415/2009 un Nr. 421/2009),

k o n s t a t ē j a :

1. Abos pieteikumos formulēts viens un tas pats prasījums un sniegts līdzīgs lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums, līdz ar to ir iespējams izskatīt abus pieteikumus vienlaikus.

2. Pieteikumu iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu ierosināt lietu un atzīt likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 5. pantu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91. un 110. pantam.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu lieta par likuma atbilstību Satversmei ir piekritīga Satversmes tiesai.

3. Pieteikumos *expressis verbis* formulēts prasījums par minētā likuma 5. panta abu daļu atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām. Tomēr pieteikumos ir citēta tikai šī panta pirmā daļa, un no pieteikumiem izriet, ka pēc būtības tiek apstrīdēta tikai likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu

izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 5. panta pirmā daļa (turpmāk – apstrīdētā norma), kas noteic:

“Laika periodā no 2009. gada 1. jūlija līdz 2010. gada 2. maijam personai, kura bērna kopšanas laikā ir obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, likumā “Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” noteikto vecāku pabalstu izmaksā 50 procentu apmērā no piešķirtā pabalsta apmēra ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā persona ir kļuvusi par obligāti sociāli apdrošināto personu (darba ņēmēju vai pašnodarbināto) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu””.

Pieteikuma iesniedzēji ir personas, kam piešķirts vecāku pabalsts. Pamatojoties uz apstrīdēto normu, piešķirtais pabalsts Pieteikuma iesniedzējiem tiek izmaksāts 50 procentu apmērā.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu par Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktā paredzētās lietas ierosināšanu var iesniegt tai noteikto pamattiesību aizskārums gadījumā, tas ir, kā konstitucionālo sūdzību. Līdz ar to Pieteikumu iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumu tikai, ievērojot Satversmes tiesas likuma 19.² panta prasības.

4.1. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka “konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai“, bet 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā pamatot, ka “ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības”.

Pieteikumos ir sniegts pamatojums tam, ka apstrīdētā norma aizskar Pieteikumu iesniedzējiem Satversmē noteiktās pamattiesības. No pieteikumiem un tiem pievienotajiem dokumentiem ir gūstams ieskats, ka minētais pamattiesību aizskārums radies tieši pašiem Pieteikumu iesniedzējiem.

4.2. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa noteic, ka “Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt minētās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (sūdzība augstākai institūcijai vai augstākai amatpersonai, sūdzība vai prasības pieteikums vispārējās jurisdikcijas tiesai u.c.) vai arī tādu nav”, bet 19.² panta sestās daļas 2. punkts prasa pieteikumā pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

No pieteikumiem izriet, ka Pieteikumu iesniedzējiem nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Līdz ar to pieteikumi atbilst prasībām konstitucionālajai sūdzībai, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 19.² pantā.

5. Pieteikumi atbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām, un tie nav iesniegti par izspriestu prasījumu.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

n o l ē m a:

1. Ierosināt lietu “Par likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 5. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 110. pantam” pēc Rolanda Vācera un Aivara Bērziņa konstitucionālajām sūdzībām (pieteikumi Nr. 415/2009 un 421/2009).

2. Atzīt, ka aicināt Saeimu iesniegt atbildes rakstu nav nepieciešams, jo Saeima jau ir iesniegusi divus atbildes rakstus par tādu pašu prasījumu lietās, kas apvienotas lietā Nr. 2009-44-01 “Par likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 5. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 110. pantam”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

J. Jelāgins